

РЕШЕНИЕ

№ 56

гр. Севлиево, 07.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – СЕВЛИЕВО в публично заседание на осми март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Христо Н. Христов

при участието на секретаря Виктория М. Драголова
като разгледа докладваното от Христо Н. Христов Гражданско дело №
20224230100661 по описа за 2022 година

Предявен е иск с правно основание чл. 538 ТЗ, по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК.

Постъпила е искова молба от Н. С. Н., с ЕГН *****, от град Севлиево, ***, ***
срещу Н. Х. Д., с ЕГН *****, от град Севлиево, ***.

Ищеца твърди, че внесеното от ответника възражение по чл. 414 ГПК, с което се оспорва вземане по издадена в полза на ищеца заповед за изпълнение е неоснователно. В заявлението за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение, било посочено каузалното отношение - ищецът Н. С. Н. предоставил паричен заем на ответника Н. Х. Д. в размер на 12 200 лв. в брой, за срок до 31.07.2019 година. За обезпечение на вземанията на заявителя /заемодател/ към длъжника /заемател/ по договора, при получаване на заемната сума заемателят Н. Х. Д. издал запис на заповед с падеж на предявяване в срок до 31.07.2019 г. Въпреки изтичането на срока за връщане на заемната сума и предявяването на записа на заповед от кредитора в срок, плащане не последвало. Записът на заповед бил издаден при клауза „без разноски и протест" и бил редовен от външна страна. Сам по себе си бил основание и достатъчно писмено доказателство за съществуване на вземането. Предвид изложеното иска постановяване на решение, с което да бъде признато за установено по отношение на ответника, че ищецът има парично вземане от ответника в размер, както следва: 12 200лв. - главница, дължими на основание запис на заповед, издаден на 06.07.2019 г.; законната лихва върху главницата, считано от 07.04.2022 г. /датата на внасяне на заявлението по чл. 417 ГПК и образуване на частно гражданско дело № 399 / 2022 година по описа на Районен съд - Севлиево/ до датата на окончателното плащане. Претендира разноски.

В едномесечен срок от връчване на препис от исковата молба с доказателствата,

ответника е подал писмен отговор, в който оспорва иска, като неоснователен. Оспорва представения запис на заповед. Оспорва съществуването на каузално правоотношение. Твърденията за сключен договор за заем в размер на 12 200 лв. били неоснователни и недоказани. Съгласно чл. 3, ал. 1 от Закона за ограничаване на плащанията в брой суми на стойност над 10 000 лв. следвало да бъдат извършени чрез преводи и внасяне по платежна сметка. Поддържа възражения за нередовност на записа на заповед от външна страна, за посочването на падежа в него по неясен и двусмислен начин. Единият като точно определена дата, а именно: 31.07.2019 г., втори път като неконкретизиран, общ времеви период, обхващащ период преди тази дата. От съдържанието на ценната книга също така било видно, че твърдяното от ищеца вземане било поставено в зависимост от предявяването на записа на заповед, а такива данни - за предявяване липсвали. Претендира разноски.

В съдебно заседание ищеца, чрез процесуалния си представител поддържа предявеният иск, като излага съображения за уважаването му. В представена писмена защита, излага подробни доводи за основателност на иска.

В съдебно заседание ответника, чрез процесуалния си представител поддържа предявеният иск, като излага съображения за отхвърлянето на иска. В представена писмена защита, излага подробни доводи за неоснователност на иска.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, прие за установено следното от фактическа страна:

Установява се от запис на заповед, с посочена в него дата на издаване 06.07.2019 г. и с нотариално удостоверен подпис на издателя на 06.07.2018 г., издаден в гр. Севлиево, че Н. Х. Д. се е задължил да заплати на Н. С. Н. срещу предявяване на записа на заповед, без разноски и протест, сумата 12 200,00 лева. Посочено е, че сумата е платима в гр. Севлиево при предявяване на записа в срок до 31.07.2019 г..

Установява се от заверено извлечение от записванията в общия регистър под регистрационен № 9512/06.07.2018 г., че нотариалната заверка на подписа на издателя на процесния запис на заповед е вписана в регистъра на 06.07.2018 г..

От приложения препис от ч. гр. д. № 399/2022 г. на РС – Севлиево се установява, че Н. С. Н. е подал, заявление за издаване на заповед за изпълнение, по което е образувано посоченото ч. гр. д. и е издадена срещу Н. Х. Д. заповед № 229/08.04.2022 г. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК за сумите: сумата 12 200 лева -главница, ведно със законната лихва считано от 07.04.2022 г. до изплащане на вземането, както и сумата 244 лева - заплатена държавна такса и сумата 410 лева - адвокатско възнаграждение. В законният срок длъжника е възразил, че не дължи сумата по записа на заповед. В указаният срок заявителя е подал исковата молба инициирала настоящото производство.

Ответника Н. Х. Д. е задължен да се яви лично в съдебно заседание, за да отговори по реда на чл. 176 ГПК на следния въпрос: Попълнил ли е лично ръкописния текст в бланката на приложения по делото запис на заповед, в който е посочено, че е издаден от него?.

Същият е заявил, че е попълнил лично ръкописния текст в приложения по делото запис на заповед.

При така установените обстоятелства съдът прие следното от правна страна:

Уважаването на предявения иск, с правно основание чл. 538 ТЗ, по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК, предполага установяването от ищеца на следните предпоставки: наличие на редовен от външна страна и действителен менителничен ефект, в случая запис на заповед и възникването и съществуването на твърдяното вземане и неговия размер. В тежест на ответника е да докаже положителните факти, на които основава възраженията си.

Представният запис на заповед, от който произтича вземането предмет на предявения иск е редовен от външна страна: съдържа реквизитите по чл. 535 ТЗ, ищеца по настоящото дело е кредитор по него, а ответника длъжник. Неоснователни са възраженията за нередовност на записа на заповед от външна страна, с оглед посочване на падежа в него по неясен и двусмислен начин. Падежът е определен съобразно разпоредбата на чл. 537 вр. чл. 486, ал. 1, т. 1 ТЗ – на предявяване, в срок до 31.07.2019. Съгласно даденото разрешение в т. 3 от ТР № 1 от 28.12.2005 г. на ВКС по т.д. № 1/2004 г., ОСТК се приема, че за да е налице подлежащо на изпълнение вземане, не е необходимо записът на заповед да е бил предявен за плащане. По своята правна същност предявяването на записа на заповед за плащане представлява покана за изпълнение на менителничното задължение. Не съществува като правно задължение изискване за предявяване на записа на заповед за плащане. Непредявяването на посочения менителничен ефект за плащане не се отразява върху възможността да бъде ангажирана отговорността на издателя по реда на чл. 237, б. "е" ГПК. Това следва от разпоредбата на чл. 514, ал. 1 ТЗ. Предявяването за плащане се явява предпоставка само за поставянето на длъжника в забава и представлява необходимото съдействие от кредитора за изпълнение на задължението. Непредявяването на записа на заповед за плащане в срок води до загубване на правата по него по отношение на регресно отговорните лица-джирантите и техните авалисти. Това не се отнася за издателя на записа на заповед и неговия авалист. Неоснователно е и възражението, касаещо налична техническа грешка в записа на заповед относно датата на издаването му. Формално такава дата е налице, като реквизит, а действителната е нотариално удостоверената дата, но това не обуславя недействителност на цанната книга. Неоснователно е и заявеното от ответника общо оспорване на съществуването на каузално правоотношение между страните, съобразно т. 17 от Тълкувателно решение № 4 от 18.06.2014 г. на ВКС по тълк. д. № 4/2013 г., ОСГТК, при редовен от външна страна менителничен ефект и направено общо оспорване на вземането от ответника, ищецът не е длъжен да сочи основание на поетото от издателя задължение за плащане и да доказва възникване и съществуване на вземане по каузално правоотношение, като такъв е и процесния случай. Възражението основано на твърдения за нарушаване на чл. 3, ал. 1, т. 1 от Закона за ограничаване на разплащанията в брой има за последица административнонаказателната отговорност на дееца, но няма значение за надлежността и доказването на извършеното плащане, а също и за валидността на договора, от който произтича вземането. (Определение № 1411 от 10.12.2015 г. по гр. д. № 4866 / 2015

г. на Върховен касационен съд, 4-то гр. отделение.)

От изложеното следва, че заявеното от ищеца в заповедното производство вземане е доказано за посочения от заявителя размер, за който установителният иск трябва да бъде уважен. В настоящото производство безспорно се установява съществуването на вземане в полза на ищеца в горния размер. По аргумент от чл. 416 ГПК издадената заповед за изпълнение следва да влезе в сила за посочените по – горе суми, като се издаде изпълнителен лист за същите.

С оглед горното установи се основателността на иска за вземане по издадената заповед за изпълнение, като основателно е и акцесорното искане за законната лихва за забава върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение до окончателното изплащане на вземането.

Предвид всичко изложено, предявеният иск е основателен, поради което следва да се уважи.

С оглед изхода на делото и направено от ищеца искане в този смисъл, ответникът следва да бъде осъден да му заплати на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, направените съдебни разноси, по настоящото производство в размер на заплатена държавна такса 245,57 лева. Предвид тълкуванието дадено от ВКС в т. 12 от Тълкувателно решение № 4 от 18.06.2014 г. по тълк. д. № 4/2014 г., ОСГТК на ВКС, съдът намира, че следва да се произнесе в настоящото производство с осъдителен диспозитив по дължимостта на разносите както по исковото производство, така и по заповедното производство, като последните са в размер: 244,00 лева - заплатена държавна такса и 410,00 лева - адвокатско възнаграждение.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, по предявения иск с правно основание чл. 538 ТЗ, по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК, че в полза на Н. С. Н., с ЕГН *****, от град Севлиево, ***, ***, съществува парично вземане: за сума в размер на 12 200,00 лева, представляваща вземане по запис на заповед, издаден на 06.07.2018 г., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 07.04.2022 г. до окончателното изплащане на вземането, към длъжника Н. Х. Д., с ЕГН *****, от град Севлиево, ***, за което вземане е издадена заповед № 229/08.04.2022 г. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК по ч. гр. д. № 399/2022 г. на РС – Севлиево.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, Н. Х. Д., с ЕГН *****, от град Севлиево, *** да заплати на Н. С. Н., с ЕГН *****, от град Севлиево, ***, ***, направените по гр. д. № 661/2022 г. по описа на Районен съд – Севлиево разноси в размер на: 245,57 лева, заплатена държавна такса.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, Н. Х. Д., с ЕГН *****, от град Севлиево, *** да заплати на Н. С. Н., с ЕГН *****, от град Севлиево, ***, ***,

направените по ч. гр. д. № 399/2022 г. на РС – Севлиево разноси в размер на: 244,00 лева -
заплатена държавна такса и 410,00 лева - адвокатско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните
пред Габровския окръжен съд.

Съдия при Районен съд – Севлиево: _____